

LÄÄKEBAROMETRI 2017

TAUSTATIEDOT

1. Mikä on sukupuolesi?

- 1 Nainen
- 2 Mies

2. Syntymävuotesi: 19_____

3. Mikä on siviilisäätysi?

- 1 Naimisissa / rekisteröidyssä parisuhteessa / avoliitossa
- 2 Naimaton
- 3 Asumuserossa tai eronnut
- 4 Leski

4. Kuinka monta jäsentä kuuluu kotitalouteesi tällä hetkellä itsesi mukaan lukien?

_____ jäsentä

5. Kuinka moni kotitalouteesi kuuluvista on alle 18-vuotias?

_____ jäsentä

6. Mitä teet?

- 1 Olen työssä kokopäiväisesti
- 2 Olen työssä osapäiväisesti
- 3 Olen osin työssä, osin eläkkeellä
- 4 Olen työtön tai lomautettu
- 5 Olen eläkkeellä
- 6 Olen vanhempainvapaalla, hoitovapaalla tai äitiyslomalla
- 7 Opiskelen
- 8 Jotakin muuta, mitä: _____

7. Mikä on korkein koulutuksesi?

- 1 Peruskoulu tai kansakoulu
- 2 Lukio
- 3 Ammatillinen koulutus
- 4 Ammattikorkeakoulu
- 5 Yliopisto tai korkeakoulu
- 6 Muu, mikä: _____

8. Onko sinulla jokin terveydenhuoltoalan koulutus?

- 1 Ei
- 2 Kyllä, mikä: _____

9. Millainen on nykyinen asuinalueesi?

- 1 Pääkaupunkiseutu
- 2 Muu kaupunki
- 3 Kaupungin läheinen taajama-alue
- 4 Haja-asutusalue / maaseutu

10. Missä maakunnassa asut?

- 1 Uusimaa
- 2 Varsinais-Suomi
- 3 Satakunta
- 4 Kanta-Häme
- 5 Pirkanmaa
- 6 Päijät-Häme
- 7 Kymenlaakso
- 8 Etelä-Karjala
- 9 Etelä-Savo
- 10 Pohjois-Savo
- 11 Pohjois-Karjala
- 12 Keski-Suomi
- 13 Etelä-Pohjanmaa
- 14 Pohjanmaa
- 15 Keski-Pohjanmaa
- 16 Pohjois-Pohjanmaa
- 17 Kainuu
- 18 Lappi
- 19 Ahvenanmaa

11. Mitkä ovat kotitaloutesi jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot (tulot verojen jälkeen)?

- 1 Enintään 1000 €
- 2 1001–2000 €
- 3 2001–3000 €
- 4 3001–4000 €
- 5 4001–5000 €
- 6 5001–8000 €
- 7 Yli 8000 €

TERVEYS JA LÄÄKKEET

12. Onko sinulla sairaus tai vamma, joka haittaa työ- ja toimintakykyä?

- 1 Ei
- 2 Kyllä

13. Onko sinulla tällä hetkellä jokin lääkärin toteama tai hoitama pitkäaikaissairaus? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 0 Ei mitään pitkäaikaissairauksia
- 1 Astma tai muu keuhkosairaus
- 2 Diabetes
- 3 Kohonnut verenpaine, verenpainetauti
- 4 Kohonnut veren kolesteroli
- 5 Sydänsairaus
- 6 Syöpä
- 7 Nivelreuma
- 8 Tuki- ja liikuntaelinsairaus (muu kuin nivelreuma)
- 9 Masennus (depressio)
- 10 Muu mielenterveysongelma
- 11 Ihosairaus
- 12 Maha-suolikanavan sairaus
- 13 Muu pitkäaikaissairaus, mikä: _____

14. Onko sinulla jokin sairaus, joka oikeuttaa Kelan erityiskorvattaviin lääkkeisiin?

- 1 Ei
- 2 Kyllä, merkitse Kela-kortin taakse painettu numero tai numerot:

15. Ylittivätkö lääkekulusi viime vuonna niin sanotun lääkekaton (610 euroa) ja tästä syystä sait lisäkorvauksen sinulle määrätystä lääkkeistä?

- 1 Ei
- 2 Kyllä
- 3 En osaa sanoa.

16. Arvioi, kuinka paljon sinulla kuluu rahaa lääkärin määräämiin lääkkeisiin vuoden aikana?

- 0 En käytä lääkärin määräämiä lääkkeitä.
- 1 Alle 100 €
- 2 100–299 €
- 3 300–599 €
- 4 600 € tai enemmän
- 5 En osaa sanoa.

17. Onko sinulla ollut viimeksi kuluneen vuoden aikana taloudellisia ongelmia hankkia lääkärin määräämiä lääkkeitäsi?

- 0 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä.
- 1 Ei ole ollut lainkaan ongelmia.
- 2 On ollut jonkin verran ongelmia.
- 3 On ollut paljon ongelmia.

18. Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään seuraavista lääkärin määräämistä lääkkeistä? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 0 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä
- 1 Allergialääkkeitä
- 2 Astmalääkkeitä
- 3 Antibiootteja
- 4 Insuliinia
- 5 Muita diabeteslääkkeitä
- 6 Verenpainelääkkeitä
- 7 Kolesterolilääkkeitä
- 8 Sydänlääkkeitä
- 9 Reumalääkkeitä
- 10 Särkylääkkeitä, mihin särkyyn / särkyihin: _____
- 11 Syöpälääkkeitä
- 12 Masennuslääkkeitä
- 13 Rauhoittavia lääkkeitä
- 14 Unilääkkeitä
- 15 Ehkäisyvalmisteita
- 16 Muita lääkkeitä, mitä: _____

19. Kuka tai ketkä määräsivät sinulle edellisessä kysymyksessä merkitsemäsi lääkkeet? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 1 Lääkäri terveyskeskuksessa
- 2 Lääkäri sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla
- 3 Lääkäri työterveyshuollossa (myös yksityisellä lääkäriasemalla järjestetty työterveyshuolto)
- 4 Lääkäri yksityisellä vastaanotolla
- 5 Lääkäri jossain muualla, missä: _____
- 6 Joku muu, kuka ja missä: _____

20. Kuinka usein yleensä käytät ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)?

- 1 Päivittäin
- 2 Muutaman kerran viikossa
- 3 Kerran viikossa
- 4 1–2 kertaa kuukaudessa
- 5 Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- 6 Ei koskaan

21. Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään vitamiini- tai hivenainevalmisteita?

- 1 En
- 2 Kyllä

22. Onko sinulla ajantasainen lista käyttämistäsi lääkkeistä (esim. lääkekortti)?

- 1 Kyllä
- 2 Ei

OSALLISTUMINEN PÄÄTÖKSENTEKOON

23. Miten haluaisit osallistua lääkärin määräämien lääkkeiden valintaan lääkärin vastaanotolla ja apteekissa? Vastaa kysymykseen, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

Väittäjä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
	1	2	3	4	9
Haluan keskustella lääkärin kanssa hoitovaihtoehtoista.	1	2	3	4	9
Haluan keskustella lääkärin kanssa lääkkeen valinnasta.	1	2	3	4	9
Haluan päättää lääkkeen valinnasta yhdessä lääkärin kanssa.	1	2	3	4	9
Yleensä olen hieman pettynyt, jos minulla ei ole lääkereseptiä mukani, kun poistun lääkärin vastaanotolta.	1	2	3	4	9
Haluan keskustella apteekissa edullisimmista rinnakkaisvalmisteista, jos sellaisia vaihtoehtoja on tarjolla.	1	2	3	4	9

LÄÄKKEIDEN OSTOPAIKAT

24. Kun ajattelet omia kokemuksiasi lääkkeiden ostamisesta, miten samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä? Vastaa kysymykseen, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Olen usein ollut tilanteessa, jossa olisin tarvinnut lääkettä, mutta apteekki on ollut kiinni	1	2	3	4	9
Apteekkeja on riittävän lähellä, jotta saan lääkkeeni vaivattomasti.	1	2	3	4	9
Lääkkeiden hankinta on vaikeaa vähäisten ostopaikkojen vuoksi.	1	2	3	4	9
Ostaisin mieluummin itsehoitolääkkeeni päivittäistavarakaupasta kuin apteekista	1	2	3	4	9
Asioin mieluummin itse apteekissa kuin tilaan lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta	1	2	3	4	9

MIELIPITEET LÄÄKEKORVAUKSISTA JA LÄÄKKEIDEN HINNOISTA

25. Mitä mieltä olet lääkkeiden Kela-korvauksista? Voit vastata, vaikka sinulla ei tällä hetkellä ole käytössä mitään lääkärin määräämää lääkehoitoa.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Kela korvaa yleensä lääkekustannuksista liian vähän.	1	2	3	4	9
Kelan niin sanottu lääkekatto (potilas maksaa itse 610 euroa vuodessa) on liian korkea.	1	2	3	4	9
Kelan lääkekorvaukset ovat oikeudenmukaisia.	1	2	3	4	9
Suurituloisten tulisi saada vähemmän Kela-korvauksia lääkkeistään.	1	2	3	4	9
Potilaan tulisi maksaa vähintään pieni omavastuumaksu (esimerkiksi 2 euroa) kaikista lääkärin määräämistä lääkkeistä.	1	2	3	4	9

26. Mikäli yhteiskunnan rahat eivät riitä kaikkien lääkkeiden korvaamiseen ja sen takia lääkekorvauksia joudutaan karsimaan, miten tärkeänä näet, että seuraavista lääkkeistä saa Kela-korvausta?

Lääke	Erittäin tärkeä	Tärkeä	Melko tärkeä	Ei tärkeä	En osaa sanoa
Allergialääke	1	2	3	4	9
Astmalääke	1	2	3	4	9
Antibiootti	1	2	3	4	9
Insuliini	1	2	3	4	9
Muu diabeteslääke	1	2	3	4	9
Verenpainelääke	1	2	3	4	9
Kolesterolilääke	1	2	3	4	9
Sydänlääke	1	2	3	4	9
Reumalääke	1	2	3	4	9
Särkylääke	1	2	3	4	9
Syöpälääke	1	2	3	4	9
Masennuslääke	1	2	3	4	9
Unilääke	1	2	3	4	9
Migreenilääke	1	2	3	4	9
Ihottumalääke	1	2	3	4	9

27. Kuinka paljon olisit itse valmis maksamaan lääkärin määräämistä lääkkeistä vuodessa?

- 1 Alle 100 €
- 2 100–299 €
- 3 300–599 €
- 4 600 € tai enemmän
- 5 En osaa sanoa

TERVEYDEN LUKUTAITO

28. Kuinka usein sinulla on ongelmia ymmärtää terveydentilaasi liittyviä asioita, koska saamasi kirjallinen materiaali on vaikeaselkoista?

- 1 Aina
- 2 Usein
- 3 Joskus
- 4 Harvoin
- 5 Ei koskaan

29. Kun viimeksi kävit lääkärin vastaanotolla, saitko neuvoja sinulle määrättyjen lääkkeiden käytöstä?

- 1 Kyllä, hyödyllisiä neuvoja.
- 2 Kyllä, neuvoja, joita en tarvinnut.
- 3 En, vaikka olisin tarvinnut.
- 4 En, mutta en olisi halunnutkaan.
- 5 En muista.
- 6 En ole käynyt lääkärin vastaanotolla tai minulla ei ole käytössäni reseptilääkkeitä.

30. Kun viimeksi kävit apteekissa ostamassa lääkärin määräämiä lääkkeitä, saitko neuvoja niiden käytöstä?

- 1 Kyllä, hyödyllisiä neuvoja.
- 2 Kyllä, neuvoja, joita en tarvinnut.
- 3 En, vaikka olisin tarvinnut.
- 4 En, mutta en olisi halunnutkaan.
- 5 En muista.
- 6 En ole ostanut lääkärin määräämiä lääkkeitä apteekista.

31. Onko sinulla tapana lukea lääkepakkauksesta löytyvä pakkausseloste ennen kuin aloitat uuden lääkityksen ensimmäistä kertaa?

- 1 Aina
- 2 Usein
- 3 Joskus
- 4 Harvoin
- 5 Ei koskaan

32. Kuinka usein lääkepakkauksesta löytyvän pakkausselosteen ohjeita on mielestäsi vaikea ymmärtää?

- 1 Aina
- 2 Usein
- 3 Joskus
- 4 Harvoin
- 5 Ei koskaan

33. Kuinka hyvin pystyt mielestäsi yleensä noudattamaan ohjeita, jotka on liimattu lääkepakkauksen tarralappuun apteekissa, lääkärin määräämissä lääkkeissä?

- 1 Erittäin hyvin
- 2 Melko hyvin
- 3 Kohtalaisesti
- 4 Melko huonosti
- 5 Erittäin huonosti

34. Muistele, kun viimeksi sait lääkäriltä reseptin lääkkeeseen, jota et ollut käyttänyt aikaisemmin. Mikä kuvaa parhaiten sitä, kuinka toimit silloin?

- 1 En hakenut lääkettä apteekista.
- 2 Hain lääkkeen, mutta en käyttänyt sitä ollenkaan.
- 3 Käytin osan tai kaiken, mutta en täsmälleen ohjeiden mukaisesti.
- 4 Otin lääkkeen täsmälleen ohjeiden mukaisesti.
- 5 En muista.
- 6 En ole koskaan saanut lääkereseptiä.

35. Kun lääkäri määrää sinulle jotain lääkettä, kuinka usein olet huolissasi lääkkeen haittavaikutuksista?

- 1 En koskaan tai en juuri koskaan.
- 2 Joskus
- 3 Suurin piirtein puolessa tapauksista
- 4 Useimmiten
- 5 Aina tai lähes aina
- 6 En käytä lääkärin määräämiä lääkkeitä.
- 7 En osaa sanoa.

LÄÄKKEISIIN LIITTYVÄ NEUVONTA JA TIETO

36. Oletko saanut tietoja käyttämistäsi lääkkeistä viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana?

- 1 En
- 2 Olen, mistä: → Kyllä
 - 1 Lääkäriltä
 - 2 Apteekista
 - 3 Terveystieteiden osastolta, sairaanhoitajalta
 - 4 Sukulaisilta, ystäviltä
 - 5 Lehdistä, kirjoista
 - 6 Radiosta, TV:stä
 - 7 Mainoksista
 - 8 Internetistä
 - 9 Luontaistuotekaupasta
 - 10 Pakkausselosteesta
 - 11 Palvelupuhelimesta

MIELIPITEET LÄÄKKEISTÄ

37. Haluaisimme tietää mielipiteitäsi lääkkeistä, vaikka et tällä hetkellä käyttäisi mitään lääkettä. Ei ole oikeaa tai väärää vastausta.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ilman lääkkeitä lääkärit eivät pystyisi hoitamaan ihmisiä yhtä hyvin	1	2	3	4	5
Lääkärit määräävät liian paljon lääkkeitä	1	2	3	4	5
Läkkeitä käyttävien ihmisten kannattaisi välillä pitää taukoa lääkkeiden käytössä	1	2	3	4	5
Suurin osa lääkkeistä aiheuttaa riippuvuutta	1	2	3	4	5
Luontaistuotteet ovat turvallisempia kuin lääkkeet	1	2	3	4	5
Lääkkeet aiheuttavat enemmän haittaa kuin hyötyä	1	2	3	4	5
Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään parempaa elämää	1	2	3	4	5
Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään pidempään	1	2	3	4	5
Kaikki lääkkeet ovat myrkkyyjä	1	2	3	4	5
Lääkärit luottavat lääkkeisiin liikaa	1	2	3	4	5
Jos lääkäreillä olisi enemmän aikaa potilaille, he määräisivät vähemmän lääkkeitä	1	2	3	4	5
Yleensä lääkkeiden hyödyt ovat suuremmat kuin niiden riskit	1	2	3	4	5

38. Millainen on terveydentilasi nykyisin?

- 1 Hyvä
- 2 Melko hyvä
- 3 Kohtalainen
- 4 Melko huono
- 5 Huono

ELÄMÄNLAATU

39. Rastittakaa jokaisen otsikon alta YKSI ruutu, joka parhaiten kuvaa terveyttänne TÄNÄÄN.

LIKKUMINEN

- Minulla ei ole vaikeuksia kävelemisessä
- Minulla on lieviä vaikeuksia kävelemisessä
- Minulla on kohtalaisia vaikeuksia kävelemisessä
- Minulla on suuria vaikeuksia kävelemisessä
- En kykene kävelemään

ITSESTÄÄN HUOLEHTIMINEN

- Minulla ei ole vaikeuksia peseytyä tai pukeutua itse
- Minulla on lieviä vaikeuksia peseytyä tai pukeutua itse
- Minulla on kohtalaisia vaikeuksia peseytyä tai pukeutua itse
- Minulla on suuria vaikeuksia peseytyä tai pukeutua itse
- En kykene peseytymään tai pukeutumaan itse

TAVANOMAISET TOIMINNOT (*esim. ansiotyö, opiskelu, kotityö, vapaa-ajan toiminnot*)

- Minulla ei ole vaikeuksia suorittaa tavanomaisia toimintojani
- Minulla on lieviä vaikeuksia suorittaa tavanomaisia toimintojani
- Minulla on kohtalaisia vaikeuksia suorittaa tavanomaisia toimintojani
- Minulla on suuria vaikeuksia suorittaa tavanomaisia toimintojani
- En kykene suorittamaan tavanomaisia toimintojani

KIVUT / VAIVAT

- Minulla ei ole kipuja tai vaivoja
- Minulla on lieviä kipuja tai vaivoja
- Minulla on kohtalaisia kipuja tai vaivoja
- Minulla on ankaria kipuja tai vaivoja
- Minulla on äärimmäisiä kipuja tai vaivoja

AHDISTUNEISUUS / MASENNUS

- En ole ahdistunut tai masentunut
- Olen lievästi ahdistunut tai masentunut
- Olen melko ahdistunut tai masentunut
- Olen erittäin ahdistunut tai masentunut
- Olen äärimmäisen ahdistunut tai masentunut

40. Haluaisimme tietää, miten hyvä tai huono terveytenne on TÄNÄÄN.

- Tämä asteikko on numeroitu 0-100.
- 100 merkitsee parasta terveyttä, jonka voitte kuvitella.
0 merkitsee huonointa terveyttä, jonka voitte kuvitella.
- Merkitkää X asteikolle osoittamaan kuinka hyvä tai huono terveytenne on TÄNÄÄN.
- Nyt kirjoittakaa asteikolle merkitsemänne numero alla olevaan laatikkoon.

TERVEYTENNE TÄNÄÄN = _____

